

VASÁRNAP

ÁRA 1500 KORONA

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42—49, 198—04.

MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K, Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára — — — — — 1.500 K

Budapest, 1924.

V. évfolyam, 22. szám.

Vasárnap, június 8.

Miért hallgat a közvélemény?

Március tizenötödikén 1848-ban maga a nemzet mozdult meg és vitta ki a lelkes ifjúsággal élén a sajtó szabadságát. Most pedig, mikor — a napilapok szerint — megint a sajtó szabadságáról van szó, az újságírókon kívül senki se mozdul meg. A közvélemény mély hallgatásba merül az újságok hangos segélykiáltásaira, mintha azt akarná mondani ezzel a hallgatással, hogy nem törődik az újságok szabadságával.

Az ország csakugyan hallgat, ami — régi közmondás szerint — beleegyezést is jelenthet. Mibe egyezik bele az ország? Az új büntetőtörvényjavaslat ama rendelkezéseibe, amelyek az újságokban elkövetett vétségeket szigorúbban akarják büntetni. De mindjárt meg is lehet magyarázni, miért hallgat a közvélemény s miért ért egyet az újságírás elfajulásainak megrendszabályozására irányuló törvényhozási törekvésekkel.

Hallgat a közvélemény először is azért, mert most nem a sajtószabadságról van szó. Senki se akarja a sajtó szabadságát megszüntetni. A sajtó olyan értelemben, mint 1848-ban előre képzelték Jókai és társai, szabad marad továbbra is. De különbséget kell tenni a tisztességes és a tudatosan romboló sajtó közt. Egy ország se adhat — a sajtószabadság szent nevében — szabadkezet a sajtónak a rom-

bolásra. Hiszen, ha túlzásba viszik a sajtószabadság értelmezését, akkor még a Vörös Újság megjelenését is meg kellene engedni. Hát ilyen sajtószabadságból, mely tönkre teszi az országot s gyilkosokat és rablókat juttat uralomra, nem kérünk. Van valami, ami még a sajtó szabadságánál is előbbre való s ez a nemzet élete. Nekünk nem kell olyan sajtószabadság, amely a nemzet életébe kerül. Mivel tehát itt csak arról van szó, hogy ezt az országrontó, nemzetölő sajtót akarják megrendszabályozni, nem pedig arról, hogy a tisztességes sajtó szabadságát el akarnák venni, méltán merül hallgatásba a közvélemény az újságíró szervezetek segélykiáltásaira.

De azért sem mozdul meg a közvélemény, mert

megunta a sajtó elfajulásait. A sajtószabadság negyvennyolcas harcosai egészen más sajtóért küzdöttek. Akkor Jókai Mór, Kossuth Lajos, Kemény Zsigmond báró és Deák Ferenc írták az újságokat. Ma is vannak kitűnő újságírók, de hol van kevés kivételtől eltekintve a többi újságíró a Jókaiaktól?! Akkor az újságok a közérdek szolgálatában az igazat és a jót iparkodtak megírni.

Ma nagyon sokszor családi szentélybe törnek be, önző hatalmi célok szolgálatában állnak, sorok közt szólnak meg tisztességes embereket s mikor az ártatlanul meghurcolt emberekről az igazat meg kellene írni, eldugják a lap belsejébe a fáfolatot apró betűk-

A Névtelen Hősök emlékszobra a Ludovika Akadémia előtt. Horvai János műve.

kel. A legtöbb utonállás — sajnos — ma a sajtóban történik, mert bármelyik félbenmaradt vagy megszőkött filiszteus gyerek beállhat ujságíróknak s ott itél elevenek és holtak között.

«Hazudni nem szabad!» — ezt az erkölcsi törvényt kell keresztül vinni a sajtóban is és mivel a közvélemény meguntta egyes sajtóorgánmok országrontó hazudozásait, ez az oka annak, hogy nemcsak nem hallgat a sajtó segélykiáltásaira, de határozottan helyesli a sajtó megtisztítását az elfajulásoktól.

Budapest, június 7.

A félrevezető agitáció bűne. Az egész művelt világot megdöbbenetette az a galád merénylet, melyet Seipel osztrák szövetségi kancellár ellen követett el egy szocialista. Mikor már az összeomlást várta mindenki Ausztriában, akkor vállalkozott az ország kormányzására az egyszerű keresztény pap, akinek a vállalkozását mindenki kétkedőleg fogadta. Általános volt a hit, hogy Ausztriát a szociáldemokrata gazdálkodás annyira tönkretette, hogy teljes lehetetlenség azt megmenteni. S a csoda bekövetkezett. Seipel prelátus nemcsak megállította hazáját a lejtőn, hanem érlyes és bölcs munkával rendbe is hozta. Ausztriában helyreállította a munka becsületét, megállította a drágaságot s közbiztonságot és megélhetési lehetőséget teremtett. Más szóval Seipel Ausztriának megmentője lett, aki visszaadta az életet és a kenyeret minden osztráknak, magának az osztrák munkásságnak is, a csodával határos körülmények között. Ezért örök hála kötelezte az osztrák népet. És hála helyett mit kapott?! Egy osztrák szociáldemokrata gyári munkás vasárnap este, mikor Seipel a vonatról leszállt, revolverrel rálőtt s ha a detektívek ott nincsenek, meg is öli. Kézcsók helyett, amit megérdemelt, gyilkosgolyót kapott a szocialistáktól. A merénylet ugyanis, aki fantasztikus szocialista és a gyárban az üzemi tanács tagja, illetve főbizalmi, azért akarta megölni a szelíd lelkű és önfeláldozó kormányelnököt, mert a szociáldemokrata népgyűléseken mindig azt hallotta, hogy a nép nyomorának Seipel kancellár az oka. A népgyűlési demagógok tényleg mindig a miniszterelnököt okozták a nyomorért, de ezt az állítást bizonyára maguk se vették komolyan, mert jól tudták, hogy — ép ellenkezőleg — a miniszterelnök mentette meg az osztrák népet a végső nyomortól a szanálás által. A félrevezett munkás azonban hitt az agitátoroknak s ezért követte el rettenetes bűnét. A félrevezető agitáció nemcsak Ausztriában folyik, hanem más országban is. Másutt is szabadon hirdetik a demagógok a népgyűlések egyszerű szegény embereinek, hogy a miniszterelnök, meg a kormány a nyomor oka. Nem jó lenne véget vetni ennek a bűnös félrevezetésnek, míg a félrevezettek bűnbe nem keverednek?

*

PéNZ beszél... A szociáldemokrata párt szónoka egész nyíltan kijelentette, hogy a gyáripár vámvédelmét őh is követelik, akárcsak a kapitalista gyárosok, de a mezőgazdaság részére nem tűrnek meg egy fikarcnyi vámvédelmet sem. A boldog együgyűek talán csodálkoznak azon, hogy a gyárosok és szocialisták oly szépen megértik egymást, mikor a gyárosok profitjáról van szó, de, aki átlát a vörös szítán, az egy cseppet se csodálkozik rajta. A gyárakat féltik a szocialisták, mert minél több a gyáros haszna, annál több a munkabér is. Már pedig, ha vám nélkül jönne be ide a külföldi gyári portéka, egyszerre olcsón kellene adni a hazai

gyáros uraknak a gyáraikban előállított portékát is. Ez esetben kevés lenne a profit, kevés lenne a munkabér. Inkább fizessen tehát dupla árat a magyar fogyasztó a ruháért, üvegért, szerszámért, petroleumért s egyéb iparcikkéért, — így gondolkodik a szociáldemokrata párt — csak be ne jöjjön a külföldi olcsó áru. Ezzel szemben a mezőgazdasággal nem törődnek hogy mi lesz. Nem tűrik a mezőgazdaság vámvédelmét, hadd jöjjön a külföldi mezőgazdaság versenye, azzal se törődnek, ha emiatt tönkremenne a mezőgazdaság és a sok mezőgazdasági munkás elvesztesse kenyerét. S mindennek az az oka, mert a mezőgazdasági munkások nem fizetnek nekik párt- és szakszervezeti adót. Szóval náluk csak a pénz beszél...

MI HIR (A POLITIKÁBAN?)

A nemzetgyűlésen az elmúlt hét folyamán az új vámtarifajavaslat tárgyalását folytatták. Ennek a nagyfontosságú törvényjavaslatnak a vitájában feltűnésteltő beszédet mondott Temesváry Imre kisgazdapárti képviselő, aki az agrár érdekek védelmét hangoztatta vámvédelmi politikánk kialakításának.

A vámtarifajavaslat vitája előreláthatóan rövidesen véget ér.

Utána valószínűleg a törvényhatóságok ujjaalakításáról szóló törvényjavaslat következik, amelynek bizottsági tárgyalása már véget ért. A belügyminiszternek e javaslata valószínűleg az utolsó tárgya lesz a nemzetgyűlésnek törvényhozási téren, mielőtt nyári szünetét megkezdene. A nyári szünet előtt már csak a pénzügyi felhatalmazási javaslat az ügynevezett indemnitás szerepel, amire azért van szükség, mert június 30-ával letelik az eddigi költségvetési felhatalmazás és a kormánynak új felhatalmazásra van szüksége addig is, amíg a szanálási akció értelmében az aranykorona alapon nyugvó költségvetés el nem készül.

Az indemnitás megszavazása után előreláthatóan június közepén megkezdődik a nemzetgyűlés nyári szünete,

amely szokásszerűen 2—2½ hónapi időre fog terjedni. Szünet után elsősorban a büntetőtörvénykönyv reformja kerül napirendre, majd más fontos gazdasági törvényjavaslatok, így az új vámtörvény, amelyet már be is nyújtott a kereskedelemügyi miniszter, s amely a most megszavazott vámtarifa alkalmazását szabályozza. Ugyancsak a közeli jövő feladata a gazdasági megkötöttségek fokozatos megszüntetése

a behozatali és kiviteli tilalmak rendszerének leépítése, amely Bud János miniszterre vár.

Bud János a közéletmezési minisztérium megszüntetésével a pénzügyminisztériumban kijelölt új munkakörét már át is vette és működését megkezdte. Az ő nevéhez egyébként egy nagyfontosságú politikai esemény is fűződik, nevezetesen az, hogy a miniszterelnök hódmezővásárhelyi felhívása nyomán az ő képviselőjelöltsége érdekében először

egyesültek az összes polgári pártok,

amikor az időközben megüresedett győri második választókerület mandátumát a kisgazdapárt programjával neki ajánlották. Ez a körülmény azért bír jelentőséggel, mert — amint azt már sokszor hangoztattuk — csakis a polgári réteg összefogása és egyesülése nyújthat védelmet a polgári társadalom számára a szocialistákkal szemben.

Aki ad valamit fogai szépségére és hogy a szája illatos legyen, Ámor fogkrémet használjon. Gyár: Pán Laboratórium IV., Régi posta-utca 2. sz. Budapest.

MEZŐGAZDASÁG

A vetőmagcsávázó szerekről és ezek használatáról.

Irta: Windisch Rikárd dr. gazdasági akadémiai tanár.

Gazdasági növényeinken bizonyos gombák kifejlődése, elszaporodása azoknak megbetegedését okozza. E betegségek rendszerint az illető növény terméshozamát is csökkentik. Ilyen betegségek a búzán néha található kőüszög, a zabon és az árpan található por- vagy repülőüszög, a szőlő peronoszpórája és mások.

Eme betegségek tetemes károkat okoznak és amidőn ellenők védekezünk, nemcsak a nemzetgazdaság egyik fontos tételének teszünk eleget, hanem szolgáljuk a többtermelés sokat emlegetett ügyét is.

A védekezés fontosságát és szükségességét nem kell hosszasan bizonyítgatnom. Maradjunk csak egyetlen növénynél a búzánál. Tegyük fel, hogy országos átlagban, igen szerényen számítva, az üszög a szemtermésnek csak egy százalékát teszi tönkre. Tegyük fel, hogy eme veszteséget teljesen megtudjuk gátolni. Ha az üszög ellen nem védekezünk, az esetben minden vasúti kocsirakományról a veszteségünk 1 q búza. Ha pedig sikeresen védekezünk ellene, minden 99 q búzánál megmentünk 1 q-t.

Számítsuk ki, hány vasúti kocsirakomány búzát természetünk évente s mindjárt látni fogjuk azt, mennyi értéket tudunk a védekezés útján megmenteni. A védekezésnek azonban csak az esetben lesz fogantatja, ha ezt mindenki lelkiismeretesen és gondosan végrehajtja.

Az említett betegségek egy része elleni védekezés módja az, hogy valaminő olyan oldatba áztatjuk, vagy olyan oldattal mossuk meg jól a vetőmagot, amelyek a szóban forgó gombák magjainak — spóráinak — kicsirázását megakadályozni képesek.

Az ilyen hatású oldatok előállítására alkalmas készítményeket (vegyületeket is) *csávázószereknek* mondjuk. Ezek közül a leggyakrabban használt a rézgálicnak egy vagy 2%-os vizes oldata.

Két csoportba osztályozhatjuk a csávázószereket. Az egyikbe azok tartoznak, amelyeknek mineműségét tudjuk, a másikba a titkos összetételűek, illetve az e célra szánt szabadalmazott készítmények tartoznak.

Az első csoportba sorolhatók a rézgálic, a szublimát, a szóda, a kénsav, a karbolsav, a káliumpermanganát, a formalin. A második csoportba tartoznak az *Uspulun*, a *Germisan*, a *Segetan* és a *Kloról*. Ez utóbbi hazai gyártmány. Régebben csak por alakjában volt kapható, újabban oldatban is beszerezhető.

A felemlített első csoportbeli csávázószerek közül nálunk a leggyakrabban a rézgálicot és a formalint használják. Az irodalom tanúsága szerint a második csoportbeliekkel állandóan kísérleteznek. Egyik-másik közülök már bevált a gyakorlatban is.

A csávázószerek használatánál kövessük az állami szakintézetek utasításait lelkiismeretesen, pontosan. *Szigorúan az előírás szerint készítsük el a csávázásra való oldatokat és ugyanígy alkalmazzuk is.* A csávázószerek használatánál ne felejtjük el, hogy ezek csak bizonyos töménységű oldat alakjában hatásosak. Azonkívül azt sem, hogy ezek nemcsak a gombaspórákat, hanem a magvak csirázóképességét is előlhetik.

A rézgálic pl. mint csávázóanyag egy, illetve 2%-os oldatban használtassék. Még pedig a majdnem kémiailag tiszta (legalább 98%-os, legfeljebb tehát 2% idegen alkotórészt tartalmazó) rézgálicból kell 1 hl. — 100 liter — vízre egy, illetve 1 kg-ot feloldani, hogy a szükséges töménységű oldatot megkaphassuk. A csávázás kivitelénél pedig ezt a szigorúan előírt módon kell használni.

A formalin a magvak csirázóképességét már *aránylag nagyon híg* oldatokban is *nagyon rövid idő* alatt képes csökkenteni.

Mindkét szert tehát megbízható helyen és megfelelő minőségben (töménység, tisztaság) szerezzük be és pontosan az előírás szerint elkészítve, szigorúan az utasítások értelmében használjuk fel.

A titkos összetételű csávázószerek közül az Uspulunt 0-25%-os, a Klorólt 0-40%-os oldat alakjában használják.

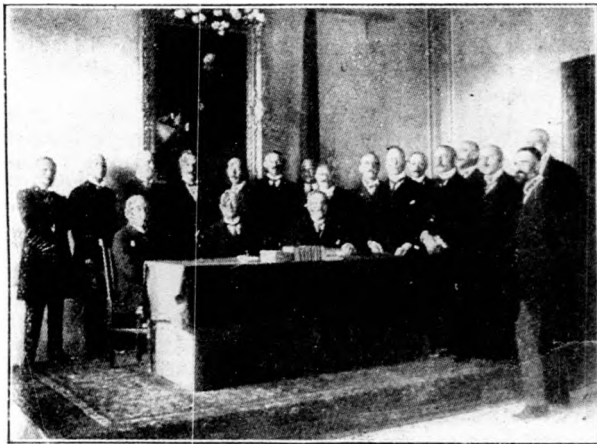
A gazda ismeretlen nevű, eredetű, összetételű csávázószert ne használjon. Hanem csak olyanokat, amelyeket az illetékes állami intézetek már kipróbáltak és használatra ajánlanak is.

Mindezek elkészítésénél és alkalmazásánál szintén *pontosan és szigorúan az utasítások szerint járjon el.*

A paszuly szántóföldi termesztése.

Irta: Filb János.

Bár hüvelyes veteményeink között a paszulyt termesztik a legnagyobb területen, mégis a termelt mennyiség nem képes a szükségletünket fedezni, holott rendelkezünk mindazon kellekkel, amelyek segítségével a paszulyt nagyban sikeresebben termesztethetők, úgy, hogy ebből a kivitelre is több jusson.

Tisza István gróf arcképének leleplezése, Berettyóújfalun, Csonka Biharvármegye székhelyén.

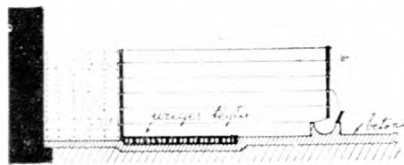
Nagyan való termesztésre csakis a közönséges paszuly, ennek is a gyalogpaszulyok közé tartozó félesége alkalmas. Különösen az apró, vagy középnagy magú, fehérszínű bab termesztethető sikerrel, melyet jó áron lehet értékesíteni. A felutó paszulyt még a tengeri közét sem volna szabad ültetni, mert a tengeri magyon megsínyli azt, a karózás pedig alig keresztülvihető.

Ha a paszulyt szántóföldön termesztjük, akkor legjobb a vetésforgóban két gabonaféle közé állítani és a talajt olyan módon kell alája elkészíteni, mint ahogy a tengeri alá szoktak, tehát mélyen átmunkált, porhanyó és gyommentes talajt kíván. Friss trágyát azonban a paszulyfélék nem kívánnak, mert a paszuly nitrogéngyűjtő növény s ezért közvetlen az istállótrágyába vetni nem volna célszerű. Nem azért, mert a bő nitrogén jelenléte nem kedvező: ezáltal a bab levélzete a szemtermés rováására tulságosan gyorsan fejlődik. Sokat virágozik ugyan, azonban virágját elrugja és kevés magot köt.

Miután pedig a bab foszforsavtartalma nagy, ezért a foszforsav trágyázást nagyon meghálálja. Kötöttebb talajokon 150—200 kg 10%-os vízben oldható szuperfoszfátot kell alája elszórni, homokos talajokon azonbankivül 50—80 kg 40%-os káliitrágyázót is kell a talajba keverni.

A paszuly vetése a tavaszi vetési időszak végére esik, mert a hideg iránt nagyon érzékeny és a csirázáshoz is sok meleget kíván. Viszonyaik között április vége előtt nem cél-szerű a paszulyt vetni, sőt sokszor május elejére marad.

Kis üzemekben a paszulyt kapa után ültetik, a tengerivel egyszerre, vagy már a kikelt tengeri közé. Nagy gazdaságokban géppel vetik, még akkor is, ha köztes veteményként természet. Tiszta vetésnél a legmegfelelőbb 30—35 cm. sor- és 20—25 cm. növénytavolságra vetni a babot, mely célra a bab nagysága szerint 90—150 liter bab szükségeltetik katasztrális holdanként. Ha közötte növényekkel vetjük, akkor 40—70 liter mag szükséges, amelyet 3—5 cm. mélyre kell áttakarni.

Egy kútrica oldalnézetben.

nyire nem egyenletes, ezért a leghelyesebb volna a hüvelyenként való szedés. Miután azonban ez nagybani természetnél kivihetetlen, ezért legcélszerűbb eljárás akkor, amikor a hüvelyek nagyrésze beérett, kinyúve kis kupacokba összerakni és száradni hagyni, azután pedig ponyvás szekéren hordjuk be, mert a magpergés a rakodás közben elkerülhetetlen.

A cséplés kézzel vagy géppel történhetik.

A paszuly termelése átlag kat. holdanként 6—12 méter-mázsza szemtermésre tehető. Zöldbab egy kat. holdról 60—80 q szedhető.

Az a kép, melyet a «*Vasárnap*» ezidei 19. száma «*A műtrágya hatása a paszulynál*» címen közölt, Kerpely Kálmán egyetemi tanárnak a felvétele. Ez a trágyázatlan és a műtrágyázott növény fejlődésében és termésében feltűnő különbségeket tüntet fel.

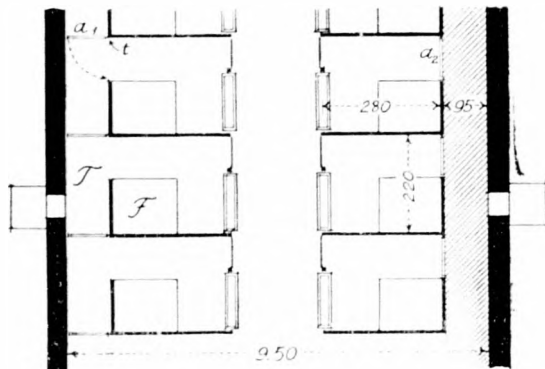
A trágyázatlan növényen kilenc hüvely termett, addig a káli, superfoszfát és kevés chilisalétrommal trágyázott növényen 21 hüvely fejlődött.

100 m² (27·8 □-öl) trágyázott területen 3·2 kg. zöldbab termett, a superfoszfát, káli és chilisalétrommal trágyázott területen 9·4 kg volt a zöldbabtermés. Átszámítva ezeket kat. holdakra, a műtrágyázott terület 36 méter-mázsával termett többet a trágyázatlannal szemben.

A patkány irtása. Az a patkány, amelyet mindnyájan ismerünk, az úgynevezett vándorpatkány. A XVIII. században indult el Perzsiából és Indiából s Oroszországon keresztül vándorolva, kiszorította fajrokonát, a házi patkányt. Mindent elpusztít, ami megrágható, sőt a baromfit s esetleg a házisertést is kikezdi. Ha nem talál más rágnivalót, a faépületeket teszi tönkre. Kedvenc tartózkodási helye a vizek partja, csatornák, istállók. Ennek dacára ilyen tisztaságkedvelő állat. Egyik irtási módja is a tisztaságszereteten alapul. Összefogunk néhány patkányt s kátránnyal, kocsikenőccsel bemázoljuk. Ezután visszaeresszük őket. Társaik a kátránytól elmenekülnek. Fogásukra különféle csapdákat áruznak a kereskedők, de magunk is készíthetünk igen egyszerű módon: vízzel telt hordó nyílására keresztben egy rudat erősítünk, erre egy körlapot helyezünk, hogy az a rúdon billenessen. A körlap egyik oldalára kis lécezt szegezünk s e lécecske megakadályozza a körlapnak ezen oldalán a fölfelé történő billenést. Most a hordónak azon az oldalán, ahol e lécecske van, feljártót készítünk a patkány számára. A hordó fedőlapjára pedig csalétket helyezünk. A felmászó patkány súlyánál fogva elbillenti a fedőlapot s a vízbe esik. A patkány a lármát nem szereti. Ezt a tulajdonságát is föl lehet használni ellene. Megfogunk néhány patkányt s lágyékán keresztül szúrunk egy hegyes fadarabot. Utána eleresztjük. A felspékelt patkány ész nélkül szalad lyukjába. A bejutásban azonban akadályozza a nyárs, ami egyébként élénk fájdalmat is okoz. A lyuk szájánál keservesen visít, mire társai innen elmenekülnek.

Asthmát, tüdőcsúshurutot, rekedtséget stb. gyógyít:
Asthma Gyógyintézet, Inhalatórium, Röntgenintézet, Budapest, Andrásy-út 87. sz. Telefon: 123—82. (Olcsó betegszobák.)

Célszerű sertésistálló. (Képekkel.) Egy dán takarmánykísérleti állomás sertésistállójának alaprajzát és egyik kútricájának metszetét mutatjuk be, mert benne több ügyes, esetleg nálunk is hasznosítható újítás van. Az alaprajz közepén fut az etetőfolyosó. Ha a kútricák ajtaja ki van nyitva s az istálló falához van akasztva (a), akkor a kútrica a falig nyúlik. A sertéseket reászoktatják arra, hogy a fal melletti kútricarészbe rakják le ürüléküket. Mikor az ürüléknek az istállóból való eltávolítására kerül a sor, akkor az ajtókat behajlítják (a₂). Így a fal melletti folyosó lesz szabad s a trágya kitaraktatása könnyen, alaposan eszközölhető anélkül, hogy a kútricában levő állatokat zavarni kellene. A kútricák padlója betön, de egy része, mint ez a kisebbik képen jelölve van, üreges téglával van burkolva, hogy melegebb fekvőhelyet szolgáltatson. A kútricák válaszfalait U-vasak közé sülyesztett padlódeszkák adják. A malacok etetésére a középső folyosó használható fel, mikor is a nagy ajtóra egy kis buvolyukat kell metszenünk. Ugyanerre felhasználható a fal melletti folyosó is, mikor a buvolyuk a fal felőli ajtón (a₂) vágandó. Ez utóbbi esetben a falba is vágható kis buvolyuk s így a kis malacoknak alkalmuk lesz arra, hogy jó időben a tiszta levegőt és a napfényt is élvezhessék.

Egy célszerű sertésistálló.

Győződjünk meg a gyakori kapálás és töltögetés nagy hasznáról! A mult éveken többször felhívtuk olvasóink figyelmét a gyakori kapálás üdvös voltára. Többször kifejtettük, hogy a kapálás az esőhiánynak leghatékonyabb orvosszere és hogy a morzsalékos talajban fejlődnek legjobban a gyök- és gumós növények. Ezért a nagyobb gazdaságok répa földjein nincs gyom és nem cserepes, nem tömődött a talaj, mert mihelyt a gyom mutatkozik és mihelyt egy zápor a földet megveri, azonnal újból megkapálják. «Sok munkába és napszamba is kerül!» fogja mondani valaki. Ez tényleg így is van. De azok a nagyobb gazdaságok tudatában vannak annak, hogy a nagyobb termés ezt a nagy munkaköltséget kamatostól meg is fizeti. Most már a további írás helyett arra kérjük olvasóinkat, hogy válasszanak ki kapásföldjükön egy kisebb részt vagy 6—8 sort és ezeket kapálják olyan sűrűn, mint ezt az uradalmuk szokták. Közben pedig figyeljék meg, hogy milyen különbség mutatkozik a kísérleti parcella és a föld másik része közt. Ezek a kísérleti sorok beszélni fognak és remélhetőleg hatékonyabban, mint a mi betűsoraink!

A gabonafutrinka vagy csócsárló az idén egyes vidékeken nagy károkat okozott. A körülbelül másfél cm. nagyságú, fekete színű, ovális testalkatú kártévő álcája okozza azt a kárt, amit a gazda csócsárlásnak nevez. A kifejlett bogáron legjellegzetesebb a lefelé szegzett fej. Az álcá 2·5 cm. Potrohgyűrűinek háti részén levő barna lemezről könnyen fölismerhetik. A bogár a gabona megkötése idején, esetleg előbb is, jelenik meg. Petéit a kizöldelő tarló növényeire rakja. A kikelt álcá a földre húzódik, majd az őszi gabonák zsenge leveleit rostaszerűen kirágja. A megrágott levelek összezsugorodnak. A kár foltokban jelentkezik. Az ilyen formán tönkretett őszi vetés kifagy. Irtásukra 3%-os klórbáriumot vagy thanatont (dobánylevél-lé) használnak. Ahol a gabonafutrinka fölépelt, ne vessünk utána őszi, mert így az ősszel kikelt álcák nem találnak ételmet és éhen vesznek.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Jó légyfogót hogyan készíthetek? (L. M.) — Felelet. Házilag kiváló légyfogóenyvet készíthet a következőképpen: 1 rész mézet, 3 rész ricinusolajat, 6 rész hegedűgyantát (kolofoonium) gyenge meleg mellett olvasson össze. Az így nyert enyvet bármilyen hosszú pálcikákra kenje és a pálcikákat burgonyába, földdel telt virágserépbe állítsa. Felkenheti az enyvet cukorsüvegalakú papírra is.

Kérdés. Befőttes üvegeimet hogyan tisztíthatom meg? (Ladány-bene.) — Felelet. Apróra vágott papirossal felig megtöltjük az üveget és rá hideg vizet öntünk. Az üveget egy éjjelen át állni hagyjuk. Másnap rázzal a megdagadt papiros tökélesen megtisztítja az üvegeket. Ezután kiöblítjük az üveget. Nyers burgonyahéj is jól tisztít. A burgonyahéjat elég néhány órán át az üvegen hagyni.

Kérdés. Arcon nőtt hajszálakat hogyan távolíthatok el? (Egy szentesi előfizető.) — Felelet. Kosmetikai intézetben villamossal távolítják el a kellemetlen hajszálakat. Ez az eljárás természetesen költséges. Ha csak kevés hajszálról van szó, csipesszel húzáljuk ki, viszont sűrűbb növéseknél szőrvesztő szert kell használni. A szőrvesztővel óvatosan kell bánni, mert a bőrt is megtámadhatja. Szőreltávolítót gyógyszerárban szerezhet be. A hajnak kihúzással való eltávolítása előtt meleg szappanos vízzel kell mosni a bőrt, utána pedig kevés zsírral kenjük be a haj helyét.

Kérdés. Gőzgépkészelői vizsga letétele végett melyik hatóság-hoz kell fordulni? (Egy előfizető.) — Felelet. A gőzgépkészelői vizsga letétele végett tessék az illetékes m. kir. iparfelügyelőséghez fordulni.

Kérdés. A különböző növényi kártevők és rovarok elleni védekezésről hol kaphatnék részletes felvilágosítást? (5106. számú előfizető.) — Felelet. Megnevezve az illető kártevőt, felvilágosításért forduljon a M. Kir. Növényélet- és Kortani Állomáshoz (Budapest, II., Kis Rókus-u. 13., vagy a M. Kir. Rovartani Állomáshoz (Budapest, II., Kitaibel Pál-u. 3.) Mindkét helyről részletes útmutatást adnak a védekezési eljárásokról.

Kérdés. Dohánytermelési engedélyt saját használatomra nem engedélyeztek, azzal a megokolással, hogy a földművelés mellékfoglalkozásom. Helyes ez? (V. T. Sz.) — Felelet. A pénzügyi kormány rendelete szerint a sajáttermelésű dohánytermelés csak földműveléssel foglalkozóknak vagyis csak azoknak, akiknek főfoglalkozása a földművelés, engedélyezhető.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

Állattenyésztési értekezlet Debrecenben.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara május hó 25—26-ikére Debrecenben állattenyésztési és legelőjavítási szakértekezletet hívott össze a tiszántúli állattenyésztés fejlesztésének megvitatása és a szakszerű ismeretek népszerűsítése érdekében. A szakértekezlet Almássy Imre gróf, a Tiszántúli Országos Mezőgazdasági Kamara népszerű elnöke vezette fáradhatatlan buzgalommal. Legelőszőr Rácz Lajos dr. kamarai igazgató ismertette a kamarának az állattenyésztés érdekében eddig kifejtett tevékenységét és munkatervét. Legfontosabb feladatnak a legelők javítását tartják, az állattenyésztés terén pedig a magyar marha fokozott felkarolását. Ezután Biró János min. tanácsos a legelők javításáról olvasott fel hosszabb értekezést, amelyben a legelők fásítását jelölte meg a legfontosabb feladatnak. Legány Ödön növénynevelési igazgató a legelők javításával kapcsolatos növényzeti ismeretek jelentőségéről szövegezett. Wellmann Oszkár dr., állatorvosi főiskolai tanár pedig a magyar marha javításának szükségét és eszközeit világította meg. Döhrmann Henrik nyug. menéskari ezredes a loštenyésztés időszerű kérdéseiről beszélt. Ezenkívül több előadást tartottak és pedig Rácz Mihály dr. gazd. tanár a juhtenyésztés kérdéseiről, Csobaj József a mongolicasertés további fejlesztéséről, Kondor Mihály kerületi állategészségügyi főfelügyelő az állategészségügyi teendőkről és a járványos betegségek elleni védekezési eljárásokról, Pajor Imre dr. pedig az állatbiztosítás jelentőségéről tartott előadást. A magas színvonalú értekezlet sikere érdekében Rácz Lajos dr. buzgólkodott. Sajnálatos azonban, hogy a gazdaközönség részéről nem volt kellő érdeklődés.

A házi ipari felügyelőségek kerületi beosztása.

Mint ismeretes, a földművelésügyi minisztérium a házi ipar — ideértve a szövés, fűz-, szalma-, gyékénymunkák, faragás, női kézimunkák — intézésére házi ipari felügyelőségeket létesített. Fenti hivatalok hatáskörébe vannak utalva az összes házi ipart érintő ügyek s így legilletékesebbek az érdeklődőknek a szükséges útbaigazításokat megadni annnyal is inkább, mert a különféle házi ipari munkák megtanulására irányuló tanfolyamok szervezése s ezek felett a felügyelet és ellenőrzés gyakorlása is a felügyelőségek hatáskörébe van utalva. Olvasóink tájékoztatására ideiktatjuk a házi ipari kerületek beosztását és egyben felhívjuk arra, hogy házi ipari kérdésekben közvetlenül a kerületi felügyelőségekhez forduljanak, mert így megtakaríthatják a hozzánk intézett levél portóját.

Kerületsz.	A kerülethez tartozó területek	A kerületi felügyelő székhelye	A kerületi felügyelő neve
1	Budapest. Pestvármegyéből: az alsódabasi, aszódi, biai, dunavecsei, gödöllői, gyömri, kalocsai, kiskőrösi, kispesti, kunszentmiklósi, monori, pomázi, ráckevei és váci járások, Újpest, Vác, Szentendre és Kiskunhalas rt. városok. Hont, Nógrád, Esztergom és Bács-Bodrog vármegyéik	Budapest, Földművelésügyi minisztérium II. em. 220.	Benkő Sándor
2	Jász-Nagykun Szolnok vármegye és Pest vármegyéből: az abonyi, kiskunfélegyházi és nagykátai járások, Kecskemét thj., Cegléd, Nagykőrös és Kiskunfélegyháza rt. városok	Szolnok. Ideiglenesen Kecskemét, Sétater-u. 7.	Marialaky Kálmán
3	Csongrád, Csanád, Békés, Arad és Torontál vármegyéik és Bihar vármegyéből: a cséffai és nagyszalontai járások	Szeged	Fehér Ignác
4	Hajdu, Szabolcs, Szatmár, Bereg Ung vármegyéik és Bihar vármegyéből: a berettyóújfalui, biharkeresztesi, derecskei, érmihályfalvai, sárréti és székelyhídi járások	Debrecen, Szív-utca 17.	Csigás Jenő
5	Heves, Borsod, Abauj-Torna, Gömör és Zemplén vármegyéik	Miskolc. Ideiglenesen Budapesten, földm.-ügyi min. II. em. 220.	Magyar Endre
6	Fehér, Komárom, Tolna és Baranya vármegyéik	Székesfehérvár, Távirdu-utca 21.	Becker Aurél
7	Zala, Somogy és Veszprém vármegyéik	Tapolca	Szigethy Ödön
8	Győr, Sopron, Moson és Vas vármegyéik	Győr, Budai-uti baraktelep	Hajdu Sándor

A Mezőgazdasági Kamara álláspontja a jövedelem- és vagyonadó kérdésében.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara az elmúlt héten foglalkozott a jövedelem- és vagyonadó kirovásának és a mezőgazdasági hitelnek égetően sürgős rendezésével. A pénzügyminisztérium ugyanis most dolgozza ki a bevallásokra vonatkozó végrehajtási utasítást, bár az adóbevallás ideje lejárt. Ezért mindenütt teljes a bizonytalanság. A kamara a jövedelemadónál a jövedelmet a kataszteri tiszta jövedelem és az átlagos terméshozam figyelembevételével óhajtja megállapítani. A földeket három csoportba osztja, a nyolc koronán aluli, 8—12 korona közötti és 12 koronán felüli kataszteri tiszta jövedelem alapján. A vagyonadó alapjául nem fogadják el a forgalmi értéket, hanem a vagyonválság földek héti és félkilogrammos bérét óhajtja kiszámítási alapul.

Tessedik Sámuel emlékünnepe Szarvason.

Országos részvétel mellett folyt le Szarvason a *Tessedik* Sámuel emlékére rendezett ünnepély. A külföldön is jól ismert ünnepelt szakmunkáit, emléktárgyait s a vidék gazdasági, ipari és kulturális életét bemutató kiállítás megnyitása után több előadás volt, majd a negyedszázadi fennállott Tessedik-iskola homlokzatára helyezett márványtáblánál a kormány képviselőjében megjelent *Schandl* Károly dr. földmivélségi államtitkár mondott magasszárnyalású ünnepi beszédet. Megkapóan ismertette Tessedik sokoldalú, önzetlen és úttörő munkásságát, melyet mint pedagógus, lelkes, gyakorlati gazda egész hazánk javára buzgóan végezett. Az emléktáblát *Bartos* Pál lelkes veite át megőrzésre, majd a sok ezer főnyi közönség elzarándokolt az Ó-temetőbe és karénekek kíséretében megkoszorúzza Tessedik sírját, *Raffay* Sándor ev. püspök pedig fénys papi segédlettel megálldotta a hamvakat és a szárnyaló beszédben érdemeit méltatva, követendő példának állította a mai nemzedék elé Tessedik Sámuelt.

A Faluszövetség munkája a tanyaiak között.

Az alföldi tanyai gazdák meghívásának tett eleget a «*Falu*» Országos Földmivés-Szövetség, amikor az elmúlt vasárnap bejárta a turi határt, hogy a szétszórta és a várostól távol élő, egymásra utalt gazdák között is megalakítsa a szövetség fiókjait. A központ részéről *Szeheres* László dr. utazott le *Csatári* Ferenc alelnök kíséretében és látogatta sorra a tanyák népét. *Csergetyűn* a fiók-szövetség elnöke, ifj. *Juhász* Antal üdvözölte a tagok nevében az érkezőket. *Szeheres* László dr. hosszabb beszédben fejtegette a tanyai lakosok egészséges agrárszervezetbe való tömörülésének szükségességét. Azután *Kara-Semjén* érintésével a harminc km.-nyi távolságra fekvő «*Túl a Héken*» nevű tanyai központot keresték fel, majd a «*Poó széki*» központba értek, ahol id. *Tóth* János fiók-szövetségi elnök vezetésével hatalmas tömeg várta az érkezőket. Az üdvözlő beszédek után barátságos eszmecsere indult meg, amelyben a gazdák közül többen vettek részt.

A földmivés gyermekek csak nyolc hónapig járnak iskolába.

Az olyan községekben, ahol a lakosság többsége földmiveléssel foglalkozik, különösen a nyári hónapokban, tömeges iskolamulatsások fordultak elő, mivel a serdültebb gyermekeket már felhasználják a mezei munkánál és visszatartják az iskolától. Ezen a helyzeten többféleképpen próbálkoztak már segíteni, de egyik mód sem vezetett célhoz. A kultuszminiszter a napokban kiadott rendeletében utasította a tanfelügyelőségeket, hogy ahol a tanulók többsége földmivesszülők gyermeke, az iskolai évet májusban kell befejezni és október elsején kell megnyitni. A tanítási idő az ilyen iskolákban nyolc hónap lesz.

Ösre motoros szántógép bemutatót terveznek.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület mezőgazdasági, kereskedelmi és ipari szakosztálya, illetve műszaki bizottsága a múlt héten *Szabó* Gusztáv dr. elnökletével ülést tartott. A szakosztály kebelébe tartozó bizottságok újjaalakulása után *Rothmeyer* Imre titkár rövid előadásban foglalkozott egy nagyobb arányú motoros szántógép bemutatásának rendezésének időszerűségével és javasolta a szakosztálynak egy szűkebb bizottság kiküldését, amely az őszkor rendezendő bemutató előkészítő munkálatait elvégezné. Többek hozzájárulása után a javaslatot elfogadták. *Szabó* Gusztáv elnök a motoros szántógépek teljesítő képességének meghatározását föltétlenül szükségesnek tartja és reméli, hogy dacára a rendelkezésre álló idő rövidségének, a bemutatót ősszel meg lehet tartani.

Sáskajárás Borsodban.

Borsod déli járásában veszedelmes sáskahad lepté el a határt. Az olasz és marokkói sáska rengeteg kárt okoz a legelőlkben, kapásnövényekben, de megtámadta a kalászosokat is. A földmivélségi minisztérium intézkedésére már megérkeztek a drótkéfék, úgy, hogy a sáskajárás pusztításaitól remélhetőleg sikerül megóvni a megye többi részét.

Az adógabona-hátralékok beszolgáltatása.

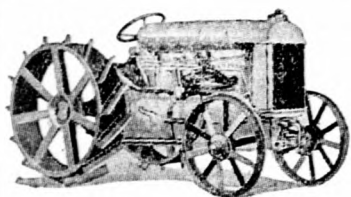
Az ellátatlanok 1920. és 1921. évi lisztzükségletének biztosítása végett kirótt, úgynevezett adógabona és adótengeri, illetve az ezek helyett kiszabott váltáságárak beszolgáltatásával a kötelezett termelők egyrésze még maig is hátralékban van. Erre való tekintettel a kormány rendeletet adott ki s ebben megállapítja, hogy az e címen fennálló tartozást június 30-ig métermázsánként 2000, illetve 1000 korona váltáságár tényleges befizetésével lehet lerómi. Az ezután még fennmaradt adógabona és adótengeri váltáságárát a váltáságár kirovásának alapjául szolgáló hátralékos termény minden kilogrammjá után búzánál 20, rozsnál és egyéb szemeszterménynél 18, tengerinél pedig 14 aranyfillérben állapítja meg a kormány.

Kisgazdapárti képviselők tanulmányútja Bulgáriában.

A bolgár-magyar ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági kamara a magyar közigazdasági élet tényezőinek bevonásával kéthetes tanulmányutat rendezett Bulgáriában. A tanulmányi kirándulásnak az volt a célja, hogy a magyar közigazdasági élet tényezői megismerkedjenek a bolgár gazdasági élettel és feljújtsák azt a kapcsolatot, amely a két ország között a háború előtt fennállott. A kirándulást bolgár részről *Sztojanovics* Iván volt bolgár miniszter vezette. Magyar részről *Almássy* László, az Országos Mezőgazdasági Kamara elnöke, továbbá *Hoyos* Miksa gróf, *Erdőhegyi* Lajos, *Héjj* Imre, *Erődi-Harrach* Tihamér, *Rubinek* István, *Szakács* József és *Erdélyi* Aladár nemzetgyűlési képviselők, valamint az ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági életünk több kitűnősége vett részt a tanulmányúton. A kirándulók elsősorban a bolgár termelés egyik legfontosabb ágazatát, a dohánytermelést, tekintették meg. Meglátogatták a legnagyobb dohánytermelő vidéket. Filippopoliszt és ott behatóan tanulmányozták a dohánymanipulációs telepet is. Filippopoliszból Kазanlik és a Sipka-szoros vidékére mentek, amely rózsaterméséről világhírű. Itt a rózsaoajgyártást tanulmányozták. A társaság Szófia környékén több nagyobb gazdaságot is meglátogattak. A tanulmányút résztvevői a mezőgazdasági életről szerzett tapasztalataik eredményeként megállapították, hogy a bolgár lakosság nagy szorgalommal és igyekezettel dolgozik, azonban az agrikulturnális élet még jelentékeny fejlesztésre szorul. A látogatás praktikus eredményeként megállapítható, hogy a jövőben iparunknak és kereskedelmünknek jó piaca lesz Bulgária, különösen vas- és gépipari termékeink számára. A magyar kirándulókat a bolgárok legnagyobb előzékenységgel és szeretettel fogadták és maguk a bolgárok is megállapították, hogy a magyar-bolgár kapcsolat intenzívebb tétele Bulgáriára nézve is sok előnnyel fog járn.

A hűsleges munka jutalma.

Zalaszentmihályon, a Skublics-kastélyban az elmúlt héten ünnepelték *Pallanki* Istvánt, az ötvennégyéves becsületes munkában megőszült hűsleges gulyaspászort. Tábori misével kezdődött az ünnepség, melyet a nagykapornaki plébános celebrált és amelynek végeztével *Bosnyák* Géza nyugalmazott főispán, a pacsei járás gazdakörének elnöke, meleg szavakkal köszöntötte az ünnepeltet és átnyújtotta neki hűsleges munkásságát bizonyító elismerő oklevelet, majd *Tarányi* Ferenc főispán szívesh szóló vonásokban méltatta az igazi munkást. Az ünnepelt a Skublics-családtól egy gyönyörű fajnövevénykamarhát kapott jutalmul.

FORD HALTENBERGER VILMOS **FORD**
 autorizált Képviselete
FORDSON-TRACTOR
 Petroleummal. SZÁNT-HAJT-CSÉPEL-VONTAT. Petroleummal.

A legolcsóbb gazdasági erőgép. A világon páratlanul elterjedve.
 Elsőrendű referenciák a legnagyobb gazdaságoktól. **Ára ab Triest 561 dollár.**
 Tel. 66-15. Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 19. szám. Tel. 66-15.

CSÉPLÉST vállalok Fordson-Traktorral és 48-as cséplőszekekrénnel.

Érdeklődők sziveskedjenek írni a cséplendő mennyiség megjelölésével: Ford-képviselet: Haltenberger Vilmos, Budapest, VI., Nagymező-utca 19. szám.

Leleplezték a névtelen hősök emléksobrát. A budapesti Ludovika Akadémia előtti téren a mult vasárnap leleplezték le a névtelen hősök emlékére állított emlékművet, melyet *Horváti* János szobrászművész készített. A szoborleleplezésen a kormány részéről Bethlen István gróf miniszterelnök, Rakovszky István belügyminiszter, Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter, Daruváry Géza külügyminiszter, Csáky Károly gróf honvédelmi miniszter és a földművelésügyi miniszter képviselőiben Schandl Károly államtitkár voltak jelen. A nemzetgyűlést Scitovszky Béla házelnök képviselte. Rajtuk kívül jelen volt még a politikai élet, a katonai és polgári társadalom számos előkelősége. A kormányzó és a főhercegi család megérkezése után megkezdődött az ünnepély. Elsőnek *Pekár* Gyula, a szoborbizottság elnöke mondott beszédet, amelyben az emlékmű jelentőségét méltatta. Beszéde végén lehelyelt a szoborról a lepel. A honvéd zenekar a Himnuszt kezdte játszani, a Ludovika Akadémia és a gyalogság díszszázada sortűzetet adott, a tüzérség pedig huszonegy ágyúlövessel köszöntötte a monumentális emlékművet, amely három méter magasú kőtalapzaton egy lezárt kőkoporsó ábrázol, az előtérben márványból faragott Hungária karjaiban a haldokló névtelen hőssel. Ezután az emlékmű körül elhelyezték a koszorúkat, majd a honvédelmi miniszter és *Sipőc* Jenő polgármester beszéde után *Révy* Kálmán tábornok, a Ludovika Akadémia parancsnoka magasztos szavak kíséretében átvette az emlékművet. Az ünnepélyt a kivonult katonaság díszmenete fejezte be.

A Déli vasút új menetrendje. Június 1-én a Déli Vaspályatársaság vonalain megváltozott a menetrend. Az új menetrend szerint a vonatok Budapestről a következőképp indulnak: 7 óra 15 perckor személyvonat Nagykanizsára, 9 órakor a Balaton-gyorsvonat Bécsebe, 13 óra 35 perckor gyorsított személyvonat Nagykanizsára, 14 óra 10 perckor személyvonat Komáromba, 17 órakor gyorsvonat Nagykanizsa—Maribor (Marburg)-ba, 18 óra 10 perckor és 20 órakor helyi személyvonat Székesfehérvárra, 21 óra 45 perckor személyvonat Nagykanizsára. A vonatok Budapestre a következőképp érkeznek: 6 óra 30 perckor személyvonat Székesfehérvárról, 6 óra 55 perckor gyorsított személyvonat Nagykanizsáról, 7 óra 35 perckor személyvonat Székesfehérvárról, 9 óra 30 perckor személyvonat Komáromból, 11 óra 35 perckor gyorsvonat Maribor (Marburg)—Nagykanizsáról, 17 óra 20 perckor személyvonat Nagykanizsáról, 19 óra 40 perckor Balaton-gyorsvonat Bécseből, 21 óra 40 perckor személyvonat Nagykanizsáról. Június 28-ától kezdve még a szokásos Balaton-idenyvonatok is közlekednek.

A sátorhelyi vitézek. *Horthy* Miklós kormányzó pénteken iktatta be új birtokaikba a Mohács melletti sátorhelyi pusztán adományozott vítezi telkek tulajdonosait. Az ünnep színhelyén *Németh* Károly főszolgabíró köszöntötte a kormányzót. *Vitéz* Hegyessy Géza, testőralezredes méltatta a vítezi rend jelentőségét. *Somogyi* Kálmán kisgazda talpraesett beszédében köszöntötte az új birtokosokat. Ezután *Faludi* Ádám nagynyárádi plébános és *Ádám Imre* kölkedi református lelkész megáldotta a vitézeket és a vítezi telkeket jelképező rögöket. Az aktus végeztével a kormányzó személyesen nyujtotta át a virágdíszes kosárkákban elhelyezett, a vítezi telkeket jelképező rögöket a nyolc vitéznek. *Horváth Imre* tábornoknak, *Arady* József tiszthelyettesnek, *Deák* Ferenc tartalékos őrmester, földművesnek, *Deák* Máté vármórtiszthelyettesnek, *Takaró* János szakaszvezetőnek, *László* György tizedesnek, *Szigeti* Márton tartalékos szakaszvezetőnek és *Madarasi* Péter tartalékos tizedesnek és rövid beszédet intézett hozzájuk. A kormányzó ezután *Albrecht* királyi herceggel együtt megtekintette az uradalmat, majd ebédhez ült. Ebéd közben *Albrecht* királyi herceg felkösöntött mondott a kormányzóra, majd a kormányzó *Frigyes* királyi hercegre, a vítezi telkek adományozójára emelte poharát.

Minden nap egy áldozatot követel a Duna. A főkapitányság sérülési osztályára egyre több és több jelentés érkezik arról, hogy a Dunában fürdőzők közül átlag ketten-hárman a vízben lelik halálukat. Most kimutatást állítottak össze, amely szerint eddig a mult hónapban a könnyelmű dunai fürdőzéseknek 21 halottja van. A rendőrség ezután szigorú pénzbírsággal sújtja a szabad Dunában fürdőzőket.

Papi szabó! *Szovik* József reverenda- és cimadakesztő: Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 11. Telefon József 61—24.

Miért korlátozták az amerikai bevándorlók számát? *Reed* amerikai szenátor az egyik lapban nyilatkozott a bevándorlás korlátozásainak okairól. Nyilatkozatában többek között ezeket mondja: Amerika számol azzal, hogy többé nem lakatlan ország és hogy mostani lakói bőven elegendők az ország természetis kincseinek értékesítésére. Ha a bevándorlást nem korlátoznák, akkor az európai népek valósággal elárasztanák Amerikát, aminek rendkívüli káros következményei lennének a megélhetési költségek színvonalá tekintetében. Amerikát gondolkodóba eiti az is, hogy hozatovább nagy külföldi kolóniák alakulnak ki kebelében, amelyek a maguk nyelvét használják, a maguk módja szerint élnek és nem akarnak angolul megtanulni. Épen ezért a bevándorlásnál a jövőben előnyben fogják részesíteni azokat a fajokat, amelyekből eredetileg Amerika népe származott.

Gázmotorkezelői tanfolyam nyílt meg június 2-án este 6 órakor a magyar királyi technológiai iparmúzeum I. emelet 34. sz. tantermében. Tandíj 60.000 korona. Beiratás naponta déli 12—2 óra között, kedden és pénteken délután 5—7 óráig VIII., József-körút 6. I. emelet 2. szám alatti igazgatósági irodában.

A kormányzó az Árumintavásáron.

A magyar csapat második mérkőzésén kiesett az olimpiai bajnokságért küzdők sorából. Most folynak Párisban az olimpiai versenyek. Magyarország válogatott labdarugó csapata az első mérkőzését a lengyelekkel játszotta, akiket 5:0 gólaránnyal győztek le. A második mérkőzésen Egyiptom csapata volt a magyarok ellenfele, amelytől válogatottaink 3:0-ra kikaptak. A vereség miatt csapatunk kiesett a küzdők sorából.

Két magyar falu lakossága egy cseh jegyző ellen. A felsőmagyarországi Alsó- és Felsővárad községek lakossága egy évvel ezelőtt panaszt emelt körjegyzője, *Kliment* Rudolf ellen, aki durva, összeférhetetlen ember és zsarolta a lakosságot. A panaszokat bizottság vizsgálta meg és bár mindannyit beigazoltnak találta, a jegyző helyén maradt. Most a két község lakossága a felvidéki magyar lapok útján kéri a felvidéki cseh minisztertől a jegyző eltávolítását. *Kliment* ugyanis tavaly, az alsóvárad postahivatálnak februárban történt kirablása után fölbérelte egyik haragosának, egy felsővárad gazdának a szolgáját, hogy ez *vallja azt, hogy a gazda követte el a lopást*. E vallomás alapján a jegyző letartóztatta a gazdát, családja három férfitagjával együtt és az illetők öt hétig vizsgálati fogságban voltak a komáromi fogházban. Később a szolgát bántotta a lelkiismerete és bevallotta, hogy a jegyző 1000 koronával vesztegette meg őt, hogy hamisan valljon. A lakosság mozgalmát érdeklődéssel várják a Felvidéken, eredményében azonban nem bíznak, mert a jegyzőnek állítólag befolyásos barátai vannak.

Kommunisták garázdálkodása Bochumban. *Bochum* közeleiben Ruhrvidéki kommunisták az elmúlt szerdán bombával és dinamittal több rendőrállomás ellen támadást intéztek. Súlyos anyagi károkat okoztak, de emberéletben nem esett baj. Az éj folyamán a környéken élő kommunisták közül többet letartóztattak.

Károlyi Mihály Párisban uszít ellenünk. Az októberi forradalom származó hősé, a magyar bíróság által hazatérőnek bélyegzett Károlyi Mihály gróf bolyongásai során mostanában Párisba érkezett. Magyarország vezetés sorsának ez a lelkiismeretlen felidézése még mindig nem látja betetőzve bűneinek halmazát, hanem újra és újra kísérletet tesz a mi megrontásunkra. A francia politikában beállott fordulat bírta őt — úgy látszik — erre a próbálkozásra s a kormányra került francia államférfiakat szeretné behálózni rágalmaival, hazugságaival és féleszű terveivel. Bizonyos, hogy Párisban is hamarosan ajtót mutatnak a hazaárulást mesterségesen üző kalandornak.

Hatévi fegyházra ítélték el Sztaron Sándort. A budapesti büntető törvényszék az elmúlt héten tárgyalta Sztaron Sándor vasesztérgályos, Paczuna Géza lakatos és Szokolai József bronzműves bűnügyét, akik tudvalevően a kormányzó elleni merényletre szövetkeztek. A szervezkedés vezetője Sztaron volt, aki a tárgyaláson beismerte, hogy ha szabadon engednék, elkövetné a merényletet. A bíróság a lefolytatott eljárás után Sztaron *hatévi fegyházra*, két társát pedig egyenkint háromhónapi államfegyházra ítélte el.

Megdrágult a posta. A kereskedelemügyi miniszter a posta személyi és dologi kiadásainak megnövekedése miatt a posta, táviró és távbeszélő díjszabását újból megállapította. Az új díjak általában június 1-én léptek életbe. Az új díjszabás főbb tételei a következők: Levél helyben változatlanul 1000 korona, vidékre 1800 korona, külföldre 4000, illetve 5000 korona, levelezőlap helyben 600 korona, vidékre 1000 korona. Levelezőlap a szomszédos országokba 2400 korona, egyéb külföldre 3000 korona. Ajánlási díj helyben 1500 korona, vidékre 2200 korona, külföldre 5000 korona. A postautalványok díja a belföldi forgalomban 300,000 koronáig 3000 korona, 500,000 koronáig 5000 korona, 1 millió koronáig 8000 korona, ezen felül minden 1 millió korona vagy töredéke után még 4000 korona. Egy-egy utalvánnyal küldhető legnagyobb összeg 15 millió korona.

Félmilliárdal megszökött egy bankár. A rendőrségen többen följelentést tettek Gömöri Sándor Nagykorona-utca 22. szám alatti bankbizományos ellen, aki a napokban ügyfelei pénzével megszökött. Gömörinek egy időben igen jól ment a dolga, nagyban kártyázott, mindig többet és többet vesztett és emellett még állandóan dorbélt. Mindez nem a bizományi üzlet hasznából fedeződött, hanem az — ügyfelek pénzéből. Eddig mintegy harmincan tettek ellene följelentést közel ötszázmillió elikkasztása címén. A rendőrség keresi a megugrott bankárt.

Felrobbant a bukaresti lőszerraktár. A bukaresti lőszerraktár az elmúlt pénteken felrobbant. Az egész városban leírhatatlan pánik volt, minthogy a katasztrófa színhelye a várostól mindössze egy kilométernyire van. A menekülő lakosság rémülten rohant a város belseje felé. Az egyik leányiskola növendékei, mint az örültek hagyták el a tantermeket és félig eszméletlen állapotban rohantak végig az utcákon. A cetroceini királyi palotát ki kellett üríteni. A kárt több, mint két milliárd leire becsülik. A tűz átterjedt a közeli hadfelszerelési raktárakra, laktanyákra és a szomszédos lakóházakra is. A tűznek eddig *négy halottja és mintegy húsz sebesültje van.* A bukaresti lőszerraktár robbanását bolsevik agitátorok okozták.

Ha az asszony meharagszik... Egy párismenti városkában egy *Hautefeuille* nevű házaspár valami csekélység miatt összeveszett, mire az asszony idegromában felmarkolta egész vagyonukat, a Somme folyóhoz roliant és szó nélkül beledobta a pénzt a hullámokba. A férj erre habozás nélkül a vízbe ugrott és egyenkint kezdte kihalászni a bankjegyeket. Az asszony férje után ugrott, hogy őt a pénz kihalzásában megakadályozza, de fuldokolni kezdett, mire egy tengerész kimentette. Az asszony, miután magához tért, úgy látszik, megbánta tettét, mert ekkor ismét a Sommeba ugrott, de most azért, hogy segítsen férjének a pénzt kihalászni. Az asszony ismét fuldokolni kezdett, mire a türelmes tengerész még egyszer kimentette. Végeredményében a pénz legnagyobb részét sikerült megmenteni, csak egy ezerhatszáz frankot tartalmazó ércpénzes zacskó merült el végérvényesen.

Az Urikány-Zsilvölgyi magyar közszabvány részvényirtáság május 27-én tartott közgyűlése az 1923. üzletévi osztalékot részvényenként 25.000 koronában állapította meg. Az 5000 korona névértékű részvények 33. számú szelvénye május 30-tól kezdve a Magyar Általános Hitelbanknál kerül beváltásra.

Halálos szerencsétlenség egy harangszentelésén. Borzalmas szerencsétlenség történt Áldozócústörtőkön Lajosmizsén a katolikus templom új harangjának felszentelési ünnepén. A harangszentelésre mintegy négyezer ember gyűlt össze, úgy, hogy a tömeg egy része be sem fért a templomba s a templom előtti térre szorult. A felszentelési szertartást *Gosman* váci helyettes püspök végezte és a beszentelés után felvonták a harangot a toronyba. A harang felvonása szerencsésen megtörtént és a templomban kezdetét vette az ünnepi mise. Miután az új harangról a kétszáz méter hosszú felvonókötélet leszerelték, figyelmeztették a téren összegyűlt tömeget, hogy vigyázzon, mert a toronyból ledobják a felvonókötélet. A súlyos kötél hatalmas robajjal zuhant le, elszakította a villanydrótokat és a zuhanás zajára nagy rémület támadt, mert mindenki azt hitte, hogy a harang zuhant le. A tömeg fejétvesztve menekült s a nagy tolongásban több embert eltapostak. Mire a menekülés véget ért, a földön heverő emberek közül egy halottat szedtek ki, a tizenöt éves *Berence* Józsefet. *Fekete* Magdolna tizennyolcéves leány súlyos agysérülésébe másnap belehalt. Egy eddig ismeretlen férfi pedig a napokban szenvedett ki. Két ember haldoklik, négy ember sérülése életveszélyes és tizenkilenc súlyos sebesült áldozata van a harangszentelés közben támadt pániknak.

Pusztulnak a fecskék. *Erdélyi* Lajos, a közismert szegedi tudós, időjósait a madarak járásából szokta méríteni. A vándormadarak még ma is egyre-másra érkeznek meg s csapatostól húzódnak el a régi szállásaik felé. Erdélyi megfigyelése szerint az idén sokkal kisebb számú fecskeraj jött vissza, mint az elmúlt esztendőben. A hideg, nedves időjárás nagyban késleltette vándormadaraink megérkezését, mintha érezték volna, hogy üres asztal várja őket a hosszú út után. A rovarevők közül — különösen a fecskék — csoportosan fognak elhullani táplálék hiján. A férgek bábjai stb. nem tudnak kikelni. Mire beköszöntenek a derűsebb napok s a feregtojások szét pattannak, nem lesz éneklő madár, amely pusztítja őket. Nagy kára volna a gazdaságoknak, ha tényleg így volna.

A titokzatos remete halála. Egyik kis francia városkában nemrég meghalt egy hetvennégy éves remete, aki már ötven év óta élt remeteli magányosságában és ez alatt az ötven év alatt emberrel egyáltalán nem beszélt. Valószínű, hogy a gyakorlat hosszas hiánya folytán beszélni már el is felejtett. Senki sem tudja, hogy alig huszonegy éves korában mi készíthette őt arra, hogy becukja maga mögött az élet kapuját. A remete tudta, hogy halálának órája közeledik, saját maga elkészítette koporsóját, belefeküdt és kezét egymásba kulcsolta, várta meg halálát. Az emberiségnek még halálában sem adott más feladatot, mint hogy a koporsója mellé a földre letett koporsófedelelet rászegezze a koporsóra és az előre megasztó sírba elföldelje testét. Hogy azonban ezért a fáradságért ne maradjon adósa senkinek, lábához egy húszfrankos aranyat tett le, amelyhez, Isten tudja, mi módon jutott. A környék lakossága, amint életében tisztelőben tartotta a remetét, halálát is meggyászolta és sírjához máris tömegesen zarándokolnak.

Tűz egy amerikai szállodában. A New Jersey államban fekvő *Newark* város egyik nagy szállodájában tűz támadt, amely rohamosan terjedt és percek alatt elborította csaknem az egész épületet. Sok vendég megégett. Húsz halottról számolnak be a jelentések.

Derűre ború, vagy a megalálást végrendelet. Egy francia vidéki városban nemrég meghalt egy Pouillen nevű vagyonos maganzó, ki végrendeletet nem hagyott hátra és így a rokonai, miután az elhunyt bútorait egy helybeli ócskabútorkereskedőnek eladták, hozzáláttak ahhoz, hogy az örökséget hivatalosan kézhezkaparintsák, amire végrendelet hiján joguk is volt. Milyen nagy volt azonban a nevető örökösök meglepetése és csalódása, midőn egy napon az ócska bútorok vevője a polgármesterhez szaladt, hogy ő megtalálta az elhunyt öregúr végrendeletét. Az őszeres ugyanis a többi bútorok közt megvette az elhunyt írómappáját is, melynek béléseben legnagyobb meglepetésére pecsétetes levelet talált és ennek felbontása után kiderült, hogy ez nem más, mint Pouillen szabályos végrendelete, melyben az egész vagyonát városára hagyja és amelyből összes rokonait kizárja.

A Schadek Antal-féle epagyógyszappan és comedo arcvíz a legmegbízhatóbb szer pattanás, mitesser és tágpórus ellen. **SZEPLŐ,** májfolt és bőrszineződés ellen egyetlen szer a Pigment kenőcs. **A SZÉNSAVASFÖLD** teltebbé, üdév, frissé teszi az arcot. Beszerezhető: Schadek Antal kozmetikai műtermében, VII., Váci-u. 12. féleml.

A repülő szálloda. Amerikai megrendelésre most építik a németországi Friedrichshafenben a világ legújabb léghajóját, melyet az amerikai lapok tréfásan az első repülő szállodának neveznek. Ez a léghajó az Atlanti-Oceánon át Amerikába fog repülni, ahol a dollármilliomosok szolgálatába állítják. A gépezet és a burkolat már teljesen elkészült, csak még a nagy luxus-kajütőket és a nagy szalont kell felszerelni. A léghajón »minden kényelem» megtalálható, beleértve a zuhanyfürdőt és a tökéletes felszerelésű konyhát is. A próbatúrást Friedrichshafenből az Azori- és Bermuda-szigeteken át négy napra tervezik. Egy sok pénzzel rendelkező amerikai szindikátus tervet készített, mely szerint ilyen léghajókon akarja lebonyolítani az Allanti-Oceánon át a rendszeres személyforgalmat. A menetdíj oda-vissza körülbelül 250 font sterling lesz, az ellátást is beleértve.

Ha nincs készen a menyasszonyi ruha... Az egyik londoni templomban nagy esküvőre készültek a napokban. Egy igen előkelő kereskedő kötött — volna — házasságot ifjú és szép menyasszonyával. A vőlegény, a hozzátartozói és a barátai már mind ott voltak a templomban, már a pap is türelmetlenül kezdett, de a menyasszony csak nem jött. A vőlegény elment a menyasszony háához. Itt minden csendes volt. Se hire, se hamva a lagzis készülődésnek. Az történt ugyanis, hogy a jövődöbeli asszonyka menyasszonyi ruhája nem készült el az esküvő napjára s ezért egyoldalúan elhalasztotta a házasságkötés napját. Erről sürgősen értesítette a rokonságát, a barátait, az ismerőseit, régi udvárlóit, mindenkit, csak éppen — a vőlegényének elfelejtette megmondani.

Amundsen terve az északi sark átrepülésére. Roald Amundsen sarkutatózó most ismertette az északi sark átrepülésére szervezett expedíciójának természetét. Május végén, amikor három repülőgép már elkészült, az egész expedíció Pisából a Spitzbergák szigetére repül. Ez az út 3700 kilométer. Közben Norvégiában elkészül az expedíció ötszáztónnás hajója. Az északi sark átrepülését július közepén fogják csak megkíséríteni. A repülőgépek úgy vannak megszerkesztve, hogy hóról és jegről is fel tudnak szállni, azonban a víz mégis alkalmasabb erre. Az expedíciónak erre a szakaszára Amundsennek még nincsen minden részletében kidolgozott terve. Egyelőre úgy tervezik, hogy a repülőgépek 640 kilométeres távolság között mennek előre, az első 640 kilométer után az első gép visszamarad és benzinét átadja a másik kettőnek, a következő 640 kilométernél pedig már csak egy gép folytatja az utat a másik két repülőgép benzinkészletével. Amundsen reméli, hogy ilyen módon sikerül az északi sarkot átrepülnie.

A bélpoklosokért. Ez a borzalmas betegség még mindig pusztít Ázsiában. Áldozatainak segítségére és a betegség tanulmányozására Rómában nemzetközi szövetség alakult XI. Piusz pápa hathatós támogatásával. Alapítója d'Amato Vince, a római egyetem orvostanára, kinek legbuzgóbb segítőtársa a felesége. Az egyesület két osztályra oszlik: az egyik a bélpoklosok gondozásával foglalkozik, kórházak felállításával, ápolók kiképzésével; a másik a bélpoklosság orvosi tudományos tanulmányozásával. Amily nemes eszme ez az egyesület alapítása, még nemesebb és fontosabb az, hogy akadnak nők, akik bélpoklosok ápolására vállalkoznak. Persze apácák. Egy francia missziós lapban olvassuk egy ilyen hősi lélek felavatását: Ceylon szigetén, a bélpoklosok hendalái menhelyén új Mária-missziós ferencrendi apáca tesz fogadalmat. Nagy ünnep ez! A szerencsétlen betegek maguk díszítik föl a templomot s az odavezető utakat. Coudert érsek körmenetben vonul a templomba, a bélpoklosok hosszú sora vándorol a körmenet elején. A templomban százával szorong katolikus, protestáns, buddhista, egyéb pogány bennszülött: mind látni és hallani akarja az önfeláldozás szertartását. Fiatal, életerős apácájelölt térdel az érsek elé s nyugodtan, mennyei derűvel arcán, teszi le a hősi fogadalmat: »Áldozatul ajánlom fel magamat az Egyházért s a lelkekért!» Szem nem marad szárazon. Egy protestáns sóhajtva vallja be: »Gyönyörű szertartás! Az ember érzi e nővérek örömet, mellyel áldozatul ajánlják föl magukat, kínos, halálveszedelmes munkára a boldogtalan betegeket!» S még aznap megkezdik az új nővér az emberi hivatások legnemesebbjét, a bélpoklosok szeretetteljes ápolását, melynek talán majd ő maga is valóban áldozata lesz...

A szovjet rémuralma. A Robotnik című lengyel lap orosz forrásból drámai leírását adja annak a tömeggyilkolásnak, amely Kelet-Szibériában, az Amur mellett folyt le. Blagovicsenszk környékére a szovjet elviselhetetlenül nagy adókat vetett ki, a lakosság azonban az adófizetést megtagadta. A népbiztosok erre büntető hadjáratot indítottak a földművesek ellen és a szó szoros értelmében lemészárolták az ellen-szegülőket. Magában Dombovsa és Hincsin községekben több mint hatszáz földműves ölték meg és mindössze harminc földművesnek sikerült Japán felé elmenekülni.

Mezőcsát község a hősi halottakért. Mezőcsát község a világháborúban elesett százhatvan hőse emlékének méltó megörökítését szolgáló szobrászművészeti emlékműre pályázatot hirdet. A beérkezett pályaművek közül a helyi emlékmű-bizottság által felállításra elfogadott első pályamű kivitelre kap megbízást, a második és a harmadiknak minősített pályaművek három, illetve két millió koronával díjazatnak s ezek a község tulajdonában maradnak. — A pályázatokat július 30-ig Mezőcsát nagyközség előljáróságához kell küldeni.

Kérészetlű növények a chilei partokon. Egy Délamerikába vetődött magyar fiú érdekes természeti jelenségről számol be, amelyet a chilei *Tocopillában* tapasztalt. A magyar fiú levele így hangzik: »Itt ugyancsak igen száraz az éghajlat, de megcsik néhanapján, hogy a tengeri ködök ráfeküsznek a hegyekre s harmattal borítják el azokat. Ilyenkor varázszerűen kizöldül minden, hogy egy, legfeljebb két napig tartó pompával hivalkodjék a természet a hitetlen ember előtt. Amikor hajónk odaérkezett, feketeszürke volt az egész vidék. Szerencsénk volt. A rákövetkező éjjelen köd ült meg az egész környéket s másnap reggel a legcsodásabb tüde smaragd színben ragyogtak a máskor kopár hegyoldalak. Ha így kizöldülnek a hegyek, akkor megszűnik minden munka ebben a kis városban. A lakosok kimennek »füvet» szedni. Úgy szedik ezeket a fűfajtákat, mint mi a virágot s hazaviszik és ki vázába, ki üres konzervdobozba teszi őket. Csodálatos hirtelenséggel nőnek meg ezek a fűfajták. Egy kis harmat s az elszáradt fő újra hajt, egy éjjelen át 10–12 centiméter magasra nő, másnap kibujnak a virágok, megtermékenyülnek, estig megérik magjukat s harmadnap már leg többbször el is szárad a növény. A természet a tovább-szaporodásra szánt rövid időt a gyorsasággal pótolja. A mi Tiszavirág lepkénkhez lehetne hasonlítani ezeket a füveket. Két-három napig élnek, hogy aztán néha egy, néha több évig se nyiljanak újból. Igen ritkán megtörténik, hogy évente több ízben is megismétlődik ez a jelenség, de ezekről itt úgy beszélnek, mint nálunk veszem azt egy katasztrófálisan száraz évről, vagy mint valami üstökös megjelenéséről.»

Meghalt a műselyem feltalálója. Chardonnet gróf, a műselyem feltalálója, aki kiváló fizikus, vegyész, biológus, mechanikus és aviatikus volt, 85 esztendőskorában meghalt. Chardonnet gróf az 1889. évi párisi világkiállításon mutatta be a műselyem első mintáit. Találománya csak egészen rövid ideig érdekelte Páris közönségét, azután senki sem törődött vele. A feltalálót nem kedveltették el a kudarc és Besanconban megalapította műselyemgyárát, amely már évtizedek óta több ezer munkással dolgozik.

TRÉFÁK

Az életmentő.

Egy úr a Duna partján sétál, amint segélykiáltás üti meg a fülét. A habokban egy fuldoklót pillant meg. Gyors elhatározás után beugrik a vízbe és kimentti a szerencsétlent. Megszánja a szegény embert és egy százest ad neki.

— Hanem azután ígérje meg nekem — fordul hozzá —, hogy többet nem ugrik a vízbe.

— Sajnos, ezt nem ígérhetem — mondja az »öngyilkosjelölt».

— Ugyan miért nem?

— Mert ebből élek meg. Naponta legalább kétszer mentetem ki magamat a vízből ilyen jószívű urakkal.

A gyászszalag.

A vásárló a boltostól gyászszalagot kér.

— Milyet parancsol, keskenyet vagy szélelet?

— Hát többféle van?

— Persze. Ha valaki az elhunytat nagyon szerette, akkor szélelet visel, ha kevésbé szerette, akkor keskenyet.

— Akkor én egy szál fekete cernát kérek.

— Miért?

— Mert én az *anyósomat* gyászolom.

A szerencsés fürdés.

Kohn örömtől sugárzó arccal megy be a kávéházba a barátaihoz.

— Ma igazán szerencsésen fürödtem.

— Hogy-hogy? — kérdik.

— Megtaláltam az ingem alatt a mellényemet, amit az őszel — azt hittem — elvesztettem!

A családi hagyomány.

Börtönőr (a fegyvenchez): Miért akar mindenáron a 118-as cellába kerülni?

Fegyvec: Ez családi hagyomány, kérem. Ott ült tíz évet a — nagyapám.

Kettőn áll a vásár.

A tízéves kis Katica beszélget az édesanyjával:
— Mondd, mamám, ha nagy leszek, hozzámehtek feleségül a Ferkóhoz?
— Kettőn áll ám a vásár, kislányom!
— Kettőn? Akkor a Pistához is hozzámegek!

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak június hó 1-én.)

Gabonavásár. 76 kgr.-os tiszavidéki búza 312.500—315.000, fehérmezei és pestmezei 320.500—320.000, 79 kg.-os tiszavidéki búza 320—325.000, fehér- és pestmezei 315—320.000, rozs 285—295.000, takarmányárpa 300—310.000, sörárpa 315—335.000, zab 322.500—330.000, tengeri 270—275.000 korona métermázsánként.

Vetőmagvak. Lóheremag, nyers, magyarankás, nem tisztítható 1,050.000—1,100.000, lóheremag, nyers, magyarankás, tisztítható 1,250.000—1,350.000, lóheremag, magyarankamentes 1,500.000—1,650.000, lóheremag, fehér, ólomzárólt 2,200.000, lóheremag, vörös, ólomzárólt 2,000.000—2,200.000, lucernamag, nyers, magyarankás, nem tisztítható 1,050.000—1,150.000, lucernamag, nyers, magyarankás, tisztítható 1,200.000—1,300.000, lucernamag, magyarankamentes 1,400.000—1,500.000, lucernamag, fehér, ólomzárólt 1,100.000—2,200.000, mák 1,000.000—1,050.000, muharmag 345.000—360.000, napraforgó 350.000—400.000, tatárka 100.000—300.000, tavaszi búkköny 230.000—240.000, tökmag 500.000—540.000 korona métermázsánként. — **Műtakarmánypiac.** Korpá 2400, 8-as takarmányliszt 2700, konkoly 2000, répaszelet 1760, szárított moslék 3000, malátacsira 2200, malátatörköly 1860, olajpogácsa 2500, extraktált liszt 1200, lótap 1200 K kilogrammonként.

Mezőgazdasági szükségleti cikkek. Benzin- és gépolajpiac: 720—730-as benzin 9250, 730—740-es 8800, motorbenzin 7500, négyvíz-közítésű rafinált gépolaj 6500, hatos 7500, nyolcas 10.200, nyári autólaj 16.500, tizenötvíz-közítésű amerikai autólaj 18.500, 280—290-es lobbanású amerikai hengerolaj 13.200, 310—320-as lobbanású 15.200, desztillált négyes gépolaj 6000, hatos 7000, gázolaj 3400, petróleum 4400, nehezebb gépzsír repeolajból 8900 korona kilogrammonként. — **Építési anyagárak:** Falitégla: kisméretű agyagtégla 580.000, nagyméretű agyagtégla 750.000 mészhomoktégla 500—600.000 korona 1000 darabonként. (Hozzá 6 százalék.) Tetőcserep: hornyolt 1,110.000, hódfarkú 780.000 1000 darabonként. Mész: fával égetett, darabos 42.000—46.000, szénrel vagy gázzal égetett 42—44.000 korona 100 kilogrammonként. Oltott mész, köbméterenként 470—520.000. Portlandcement: belpátfalvai 85.000, bere-mendi 83.000, budai 80.000, felsőgallai 75.000 kor. 100 kilogrammonként. Románcement 53.000 korona 100 kilogrammonként. Mópala: darabonként 4000 korona. Gipsz: 75—130.000 korona 100 kilogrammonként. Menyeztet-nád, fekete dróttal, négyzetméterenként, tekersekben 1500—1800 korona.

Hús és zsír. Marhahúsok eleje, elsőrendű 36.000, másodrendű 29.000, hátulja, elsőrendű 44.000, másodrendű 38.000; borjúhús eleje, elsőrendű 32.000, másodrendű 28.000, hátulja, elsőrendű 48.000, másodrendű 36.000; sertéshús: oldalas 36.000, comb 42.000, karaj 48.000, zsír 36.000, háj 36.000, olvasztani való szalonna 32.000, sertéstepertő 40.000; birkahús eleje 18—24.000, hátulja 22—32.000 korona kilogrammonként.

Vágómarhavásár. Őkór legjobb minőségű 16.500—18.000, kivételesen 18.600—19.500, közepes 12.500—16.000, gyengébb 10—12.000, bika jobbminőségű 16.500—17.000, kivételesen 17.500—19.000, gyenge 12.500—16.000, bivaly 9—13.000, tehén jobbminőségű 14.500—16.500, kivételesen 17—18.000, gyengébb 9.500—14.000, kicsontozni való 7.500—9.500, növendék 9—15.000 korona kilogrammonként elősúlyban.

Sertésvásár. Könyű 23.200—25.600, közepes 24.200—25.800, nehéz 24.500—26.700 korona kilogrammonként elősúlyban.

Juhvásár. Hizalt ürü 9000—10.500, bárány 15.000 korona kilogrammonként elősúlyban.

Gyapjúpiac. Minőség szerint kilogrammonként 40—42.000 korona.
Halpiac. Ponty, elsőrendű 45—60.000, másodrendű 40.000, harcsa 50—70.000, compo és kárász 25—35.000, süllő, elsőrendű 65—85.000, másodrendű 35—55.000, csuka 25—30.000, keszege 40—55.000 korona kilogrammonként.

Lóvásár. Igás kocsi, nehéz 4.000.000—8.250.000, igás kocsi, könnyű 500.000—1.500.000, alárendelt minőségű lovak 500.000—5.500.000 koránál.

Tenyészállatok és járműökrök. Importált fehér erdélyi járműökrök 18—20.000, elsőrendű fehér járműökrök 16—18.000, elsőrendű tarka járműökrök 15—17.000, friss fejű és vemhes tehén 15—20.000, 1 1/2 éves üszök 15—17.000, 1 1/2 éves tinók 13—17.000 korona kilogrammonként elősúlyban.

Baromfi és tojás. Csirke párja 70—120.000, tyúk párja 90—180.000, hizott ruca 45.000, hizott pulyka 45.000, libamáj 50—120.000, lúdzsír 50—65.000 korona kilogrammonként. Tojás darabja 1100—1400 korona.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 5400—5600, tejszínhab 38—40.000¹ tejfel 18—22.000 korona literenként. Vaj 70—104.000, tehéntúró 16—20.000 juhtúró 50—60.000, ementáli sajt kicsinyben 80—90.000, gróji sajt kicsinyben 60—70.000, trappista kicsinyben 45—56.000, nagyban 30—40.000 korona kilogrammonként.

Zöldség és gyümölcs. Sárgarépa 24—30.000, petrezselyem 24—30.000, kalarábé régi 2800—5000, vöröshagyma 2000—3000, fokhagyma 8—16.000, cékla 10—12.000, ózsburgonya kicsinyben kg.-ként 3200—3300, nagyban métermázsánként 270—300.000, fehérburgonya kicsinyben kg.-ként 2200—2800, nagyban métermázsánként 200.000, ugorka új 35—60.000, tök 45—65.000, karfiol 50—100.000, torma 7—18.000, spárka 10—20.000, sóska 5—10.000, spenót 2—4.000, sampióngomba 50—90.000, alma 24—70.000, dió 34—40.000 korona kilogrammonként.

Paprika. Szegeden: füzérár: 75—95.000, édesnemes kilogrammonként 38—41.000, félédes 33—35.000, rózsá 28—31.000, másodrendű 20—24.000, harmadrendű 12—18.000 korona. **Kalocsán:** édesnemes kg.-onként 35—38.000, rózsá 25—28.000 másodrendű 18—23.000, harmadrendű 12—15.000, csöves, füzérekben 24—26.000 korona.

Bor és szesz. Az elmúlt hét óta az árak változtatlanok. A jelenlegi pálinkaárak: törkölypálinka 34.000 (kivételesen 36.000), seprőpálinka 32—33.000, vegyes gyümölcspárlat 38—40.000, szilvapálinka 44—48.000, borpárlat 46—54.000 korona literenként, finom minőségű magas szeszofek esetén még 15—20 százalékkal több.

Idegen pénznekem legmagasabb ára 1924 június hó 3-án. 1 drb Napoleon arany 316.000 K, 1 angolfont 398.000 K, 1 dollár 92.000 K, 1 francia frank 4700 K, 1 olasz lira 4020 K, 1 román lei 400 K, 1 cseh szokol 1130 K, 1 szerb dinár 2705 K, 1 svájci frank 16.200 K, 1 osztrák korona 1.29 K. Zürichben 100 magyar koronáért 0.0065 svájci frankot fizettek. — 100 takarékkorona = 133 papirkorona. — **Aranypénzek és nemes fémek:** Ezüst egykoronás 7000 K, ezüst kétkoronás 14.000 K, ezüst ötkoronás 36.000 K, ezüst forintos 18.500 K, arany tízkoronás 190.000, arany húszkoronás 348.000 K.

REJTVÉNYEK

1. Betűrejtvény.

tyú	tyú	tyú
tyú	tyú	tyú

(Beküldte: Máté Zoltán Miskolcra.)

2. Talány.

Régi magyar közmondás.
(Beküldte: Vörös Vince Kisbicsérről.)

3. Betűrejtvény.

+	$\frac{2}{3}$	$\frac{\text{rem}}{\text{É}}$	y	e e e
				e e e

(Beküldte: Ifjú Nyerges Mihály Csanádpalotáról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 25-ik számunkban közöljük.

A 19. számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: **Három ország határa.**
2. Betűrejtvény: **Égi háború.**
3. Betűrejtvény: **Nagypéntek.**

Megfejtették: ifj. Ritecz István, Urbányi Ferencz, Csala János, Deli Juliska, Szelecky Sári, Lesz Miklóská, Szalai Ferencz, Farkas István, Zsebeházy György, ifj. Dobos István, Hangya (Tiszabüd), Szekecs Imre, Wágner Antalné, Tóth Sándor, Petróczy János, Papp Zoltán, Marosi Ferencz, Nagy A. Ferencz, Sápny Dező, Légrády Ferenc, Bali Gábor, Gönczy Annuska, Kálmánchei László.

Jutalomkönyvet nyertek: **Gönczy Annuska (Új-fehértől), Légrády Ferenc (Dunapentele), Petróczy János (Gyékényes), Lesz Miklóská (Borszörcsök), Szelecky Sárika (Budapest).**

A 20-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

Főmunkatárs: **Buday Barna.**Felelős kiadó: **Meskó Pál.**Főszerkesztő: **Meskó Pál.**Felelős szerkesztő: **Héj Imre dr.**

A LEGGAZDAGABB EMBER

REGÉNY * IRTA: TURCHÁNYI ISTVÁN.

(6. folytatás.)

A fiatalember szó nélkül felkelt és követte az ezredet. Jól szemügyre vette Moharren Ali. Arabnak gondolta, egészen olyan öltözetet viselt, amelyet az arabok hordanak Dél-Egyiptomban, de arcából hiányzott az a kemény, szilaj vonás, mely körülbelül minden arabnál fellelhető. Moharren Alinak inkább szelíd, álmódzó tekintete önkéntelenül is tiszteletet parancsolt s akinek éles szeme volt és jól tudott olvasni a szemekből, észrevehette azt a borongó fényt is, mely egész arcának oly nemes jelleget kölcsönzött. Egészen véve Moharren Ali rokonszenves férfiúnak látszott és Harry hamar észrevette, hogy könnyen meg fog barátkozni vele.

— Ön nem arab? — kérdezte tőle. Moharren Ali szeme megvillant.

— Nem — mondta észrevehető büszkeséggel — én öslakó vagyok.

— Igen — szolt közbe az ezredes — Moharren Ali egyiptomi, ami annyit jelent, hogy becsületes ember. Az arabok mind rablók, sohasincs egyébre gondoljuk, mint hogyan foszszak ki az idegeneket, akiket kíváncsiságuk ide hajtott...

Harry észrevette, hogy Twyford Regináld arca a Moharren Alival való suttogás közben elkomorodik s egész testét hirtelen rémület béklyózza le. Annyira szembetűnő volt ez, hogy a fiatalember, noha máskor megvetéssel távolította volna el magától ennek még a gondolatát is, hallgatózni kezdett. Úgy tett, mintha cigarettájának füstjénél semmi egyéb nem érdekelné a világon, titkon azonban lélegzetét visszafojtva fülelt, hogy ellessen valamit az elsuttogott szavakból.

— Kik azok? — hallotta Twyford rekedt kérdését, majd Moharren Ali megvető hangsúllyal adott válaszát:

— Természetesen arabok... Közönséges útonállók...

— Goddam! — szikozódott az ezredes, aztán a három férfi ismét közelebb hajolt egymáshoz s oly halkán suttogott tovább, hogy Harry egyetlen szavukat sem tudta kihorgászni.

Nem is bánta, mert Jessiet pillantotta meg, aki e pillanatban jött le a parkba. Elébe sietett és mosolyogva szólott hozzá:

— Mr. Twyford és az ezredes egy barnabőrű gentlemannel tárgyal. Nem szégyenlem bevallani, igyekeztem hallgatózni, hogy ellessék valamit a beszélgetésükből.

— Ó, Harry, milyen csuf dolog ez! — kiáltott fel a leány, de a szeme mosolygott.

— Tudom — felelte Harry, de hát jogom volt hozzá, hiszen velük jöttem ide és mellettük leszek ezután is, kell hogy érdekeljen hát, amiről tanácskoznak. Úgy láttam, a dolgok nem mennek olyan simán, mint ahogy előre kiterveztek s amennyit elleshettem, abból úgy látom, hogy egészen csinos kalandocskákra van kilátásunk holmi arab útonállókkal... No, ami ezt illeti, az ilyesmit Londonban is megtalálhattuk volna a Whitechapel-ben. (Whitechapel London lesgzegényebb és legelhanyagoltabb városrésze, ahol meglehetősen gyenge lábon áll a közbiztonság. Szerk.) Ezt nem azért mondom, mintha magamat félténém, de Önre gondolok és nem tagadom, aggódok is...

Jessie szemében tűz gyulladt fel. — Nem ijedünk meg az árnyékunktól! — mondta büszkén.

Harry elnevette magát.

— Kedvesem, nem is az árnyékunkról van szó itt, hanem igazi rablókról, füstösképű eleven ördögökről, akik még annyira sem szelídek, mint kollégáik a Whitechapelben. No, majd meg-

látjuk! Remélem, Mr. Twyford tekintettel lesz arra, hogy a leánya is közöttünk van és felvilágosít a dolgról.

Amikor Moharren Ali eltávozott s Twyford és az ezredes leült az asztalukhoz, könnyen észre lehetett venni aggodalmat képező arcukon, hogy valami nyugtalanítja őket. Látszott, hogy Twyford Regináld elő akart hozakodni vele, de mindannyiszor megtorpant és még nyugtalanabban hallgatott.

Végül is Harry elhatározta, hogy segítségére siet.

— De hiszen ön egészen sápadt, Mr. Twyford! — szólította meg a tudóst — olyan mintha beteg lenne, vagy talán kellemetlen híreket hallott valakitől?

Ó, semmi, semmi — tiltakozott zavartan Twyford Regináld — azt hiszem túlságosan nagy a hőség... Ami pedig a híreket illeti, hát... azok is vannak... jók is rossz is... Moharren Ali azt mondta, hogy innen keletre egy arab banda garázdálkodik s ez, bevallom, nyugtalanossággal tölt el...

— Ó, hiszen semmi sem könnyebb, mint elkerülni őket — szolt közbe a fiatalember enyhe gúnnyal mosolyogva — ha azok keletre portyáznak, mi induljunk el nyugat felé...

Twyford Regináld egészen kétségbeesett.

— Nem lehet — kiáltotta elkeseredetten — nekünk keletnek kell mennünk...

— Bocsásson meg — mentegetődzött Harry, azt hittem, hogy egyremegy. Úgy gondoltam, hogy nyugat felé is találhatnánk régi kődarabokat... De lehet, hogy keleti irányban egészen különös és nagyon értékes kővek vannak... Ön mindenesetre jobban tudja, mint én...

— Természetesen jobban tudom — szakította félbe ingerülten Twyford Regináld, sohasem szoktam ok nélkül cselekedni és ha most azt tanácsolom, hogy Jessie maradjon Asszuánban és itt várja meg visszatérésünket, erre is alapos okom van...

— Helyes — bölintott Osborne — magam is úgy találok, hogyha Mr. Twyford így látja helyesnek, akkor Miss Twyford maradjon itt. Természetesen én is vele maradok, mert egyedül csak nem hagyhatjuk őt itt...

— Szó sincs róla, hogy Ön is itt maradjon! — pattant fel Twyford — Önre nagy szükségünk van az úton, semmiestre sem mondhatunk le a társaságról.

— Már pedig én Miss Twyforddal tartok, ha ő itt marad, én is itt maradok!

Twyford kétségbeesett pillantást vetett az ezredesre. Az szapora szempislogatással hallgatta a vitát, aztán hűvösen megkérdezte a fiatalembertől:

Mr. Osborne, magára vállalja-e a felelősséget, hogy Miss Twyfordot semmilyen baj sem éri az úton? Nyugodt lelkiismerettel kívánja, hogy velünk tartson?

Harry meghökkent. Ez nem várt kérdés volt, nem is tudta, mit feleljen rá. Kínos csend állott be. A fiatalember csüggedten hajtotta le a fejét, úgy érezte, meg kell válnia Jessietől.

Ám a csöndet hirtelen megtörte a leány hangja:

— Apa, ti csak vitáztok és senki sem kérdezte, mi az én szándékom?

— A te szándékod?... — hüledezett Twyford.

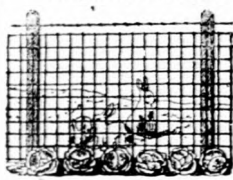
— Igen — csicseregte fuvolás hangon Jessie — én úgy döntöttem, hogy veletek megyek... Ne is tiltakozz, papa, tudod, hogy nyakas leány vagyok... Veletek megyek... ez természetes.

— És szelíd mosoly viszonzta apja meg-rökönnyödött tekintetét.

«HUNGÁRIA» DRÓTFONATOK

a legolcsóbbak és legtekélyesebbek

Egyedüli gyártója:

HAIDEKKER SÁNDOR
sodrony-, szövet-, fonat- és kerítés-gyára

Budapest, VIII., Üllői-út 48/27.

Arjgyétek ingyen és bérmentve.

Rozsdásodás ellen kátrányozott tuskés-drót alkalmi áron.

Permetezőket

(Vermorel-rendszer) kőgátlóban másfélben legjutányosabban szállít

Nagy Ignác
Budapest, VII., Károly-körút 9.

Telefon: József 118-12.

Ekék, ekealkatrészek,

boronák, kapálóekék, fűkaszálók,

marokkrakó és kévekötő aratógépek, lógerelyek, kézi-járgányosok, motoros- és gözcséplőkészletek, szeszkavágók, répvágók, darálók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA“ mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legjutányosabban.

Pálinkafőző- és mosóüstök vörösrézből. RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR szab. Balaton-, Turul- és Vermorel-rendszerű

szőlőpermetezők

szénkénevezők, háti és egykezes kénporozógépek a legolcsóbb gyáriáron beszerezhetők

SZONTÁGH PÁL részárugyár (Cégtónok Terényi Samu) Budapest, IX., Üllői-út 19. sz.

Arjgyétek ingyen.

Kerékpár alkatrészeket, hegyi gummikát nagyban gyári áron
LÁNG J. ÉS FIA
Budapest, József-körút 41.

Ruházati

szükségletét

legelőnyösebben a „HANGYA“ vidéki szövetkezeteiben szerezheti be.

Máthé András
vörösréz-árugyár
Ujpest,

Károly-u. 11. Tel. 140-06. Pálinkafőző üstöket, finomító készüléket és vörösréz mosóüstöket a legprimább kivitelben állandóan raktáron tartok.

HARRACH OTTÓ

ingatlanforgalmi vállalat
Budapest, Egyetem-utca 6.

Birtokok nagy számban előjegyezve, a t. gazdaságközösség bizalommal forduljon hozzám, minden igényt módomban áll kielégíteni.

MRAVKÓ JÓZSEF

puskaműves és fegyverkereskedő

Budapest, VII., Károly-körút 9.

Elvállal: mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. — Elad: elsőrendű gyártmányú golyós, sörétes, ismétlő és automata vadász-fegyvereket. — Legjobb minőségű mindennemű golyós, sörétes töltények, löszerek.

Szakorvos rendelő vér- és nemibetegek részére. Ezüst salvarsan-oltás!
Rendelés egész nap.
VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbörből készült férfi, női és gyermekcipők, box- és sevrőbörből, továbbá munkásbakancsok a legjobb minőségben a legjutányosabb napi áron szerezhetők be a

„HANGYA“ ruházati és díszműárusztályánál.

Ne csak olvassuk, hanem terjesszük is a magyar gazdák és földművesek egyetlen napilapját az

UJ BARÁZDÁT és legszebb képes hetilapját a **VASÁRNAP**-ot!

Stephaneum nyomda és könyvkiadó r. t. Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. sz.

HARANGOKAT

tiszta harangéből pontos hangolással leggyorsabban ótat és szállít az Országos Harangszabertői Bizottság felügyelete mellett a

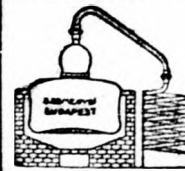
HARANGMŰVEK R.-T.
„ECCLESIA“ ALAPÍTÁSA
BUDAPEST, IV., IRÁNYI-UTCA 27.

A Magyar Gazdák Biztosító Intézete

a **Gazdák Biztosító Szövetkezete**

Igazgatóság: Budapest, Üllői-út 1.

PÁLINKAFŐZŐÜSTÖKET,

központi szeszfőzdeket, mosóüstöket, valamint tejjgazdasági eszközöket kémt és raktáron tart

Szemeyei Lajos
rézműves, ónos és gépműhelye Budapest, IX., Remete-utca 34. szám.

Pálinkafőzőüstöket, mosóüstöket és tejjgazdasági üstöket

stb. vörösrézből, elsőrendű kivitelben raktárról szállít, központi és mezőgazdasági szeszfőzdeket szakszerűen berendez:

Godra Sándor és Fia
rézművesüzeme, Budapest, Gróf Haller-utca 4. sz. Nagyvásártér közelében. Telefon: József 50-12.

Legjobban az jár, aki a „VASÁRNAP“-ban hirdet.

„Dentopur“ fogköoldó fogpaszta

Egy tubus ára 7000 korona.

Mindenütt kapható.

Pharmacia r. t.

Budapest, VII. ker., Dembinsky-utca 4. szám.
Telefon: J. 64 69, J. 28-06.

Dr. Héray Andor

ingatlan irodájánál, IX., Rákos-u. 11., földsz. 1. (Nagykörút és Üllői-út saroknál) eladó birtokok:

Kiskunhalason negyvenkétoldas tanyabirtok, — **Nógrádban** ötvenholdas, hetvenöt kat. holdas, kétszázharmincholdas tanyabirtokok. — **Baranyában** 28 kisholdas kitünő birtok, 16 kishold, gyönyörű bőventermő szőlővel, lakóházzal, bútortalattal, gazdasági épületekkel, teljes szállészeti és pincéfelszereléssel. (Irányára 1 milliárd.) — **Mezőtúr** vidékén, állomásnál 95 holdas szikesmentes, kitünő talaj, 34 hold ösi búzavetéssel. — **Kisszállás**on tizenhétold föld, melyből körülbelül 3 hold szőlő és gyümölcsös. — **Kiskunhalas** vidékén 25 holdas homokbirtok, épületek nélkül eladó, esetleg bérbeadandó. — **Békésmegyében** 370 holdas prima birtok elcsérlehető (dunántúli birtokért) vagy eladandó, vagy bérbeadandó.

Nyomdaigazgató: Kohl Ferenc.